

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E - mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам закладів вищої
освіти, наукових установ,
науковій громадськості

Щодо врегулювання питань про
присудження наукових ступенів

Міністерство освіти і науки України інформує, що 18 квітня 2021 року набрав чинності Закон України від 30 березня 2021 року № 1369-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності» (далі – Закон № 1369). Законом № 1369 внесено зміни до законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту».

Основні положення Закону № 1369 спрямовані на удосконалення процесу атестації здобувачів вищої освіти та унормування процедури присудження наукових ступенів.

Відповідно до підпункту 7 пункту 2 розділу XV «ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ» Закону України «Про вищу освіту» за результатами захисту здобувачами наукового ступеня кандидата та доктора наук, підготовка яких розпочата до 1 вересня 2016 року дисертацій у спеціалізованих вчених радах, утворених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», присуджується ступінь кандидата або доктора наук відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності цим Законом, та видається диплом кандидата або доктора наук.

Щодо присудження наукового ступеня кандидата наук:

Здобувачі наукового ступеня кандидата наук, які розпочали підготовку до 1 вересня 2016 року, зможуть реалізувати своє право на здобуття наукового ступеня кандидата наук без обмеження термінів. Захист дисертацій таких здобувачів буде відбуватися у спеціалізованих вчених радах з присудження наукового ступеня доктора наук, утворених МОН за спеціальностями відповідно до Переліку наукових спеціальностей за галузями науки.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№1/11-2885 від 26.04.2021

4101746405

Процедура захисту таких дисертацій буде відбуватись відповідно до нормативно-правових актів з питань атестації кадрів вищої кваліфікації чинних на момент набрання чинності Законом України «Про вищу освіту».

Щодо присудження наукового ступеня доктора наук:

Здобувачі наукового ступеня доктора наук незалежно від дати початку підготовки дисертації захищатимуться у спеціалізованих вчених радах з присудження наукового ступеня доктора наук, утворених МОН за спеціальностями відповідно до оновленого Переліку наукових спеціальностей за галузями науки.

МОН відповідно до Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність» розробляє:

новий Перелік наукових спеціальностей за галузями науки, відповідно до яких присуджуватимуться наукові ступені кандидата наук і доктора наук, на основі Переліку наукових спеціальностей, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14 вересня 2011 року № 1057;

Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук;

Порядок присудження наукового ступеня доктора наук.

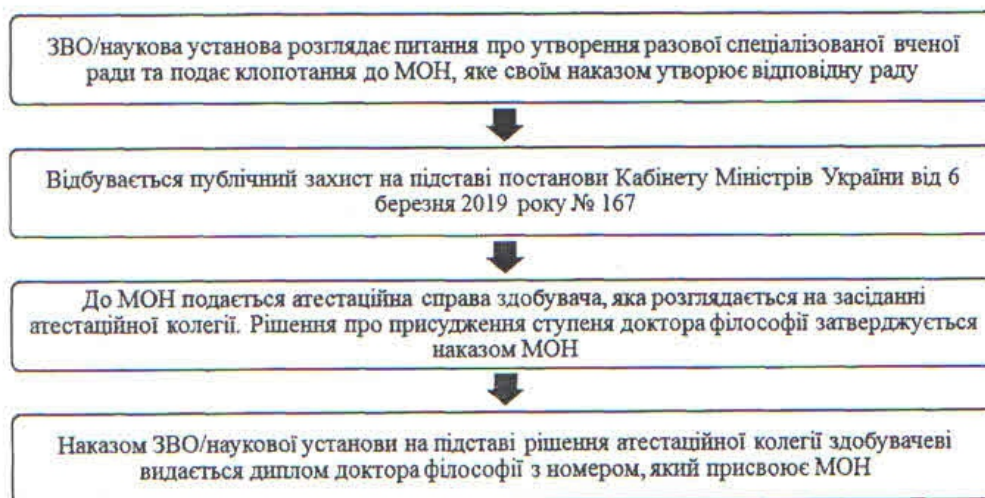
Зазначені проекти нормативно-правових актів будуть розміщені для громадського обговорення на сайті МОН.

У той же час, термін дії спеціалізованих вчених рад продовжений до 1 жовтня 2021 року (наказ МОН № 462 від 23.04.2021). Таким чином, з метою планової організації надходження дисертацій для попереднього розгляду, повідомлення спеціалізованих вчених рад про прийняття дисертації до захисту і призначення офіційних опонентів, що надсилаються до МОН, припиняються приймати Міністерством 10 серпня 2021 року.

Щодо присудження ступеня доктора філософії:

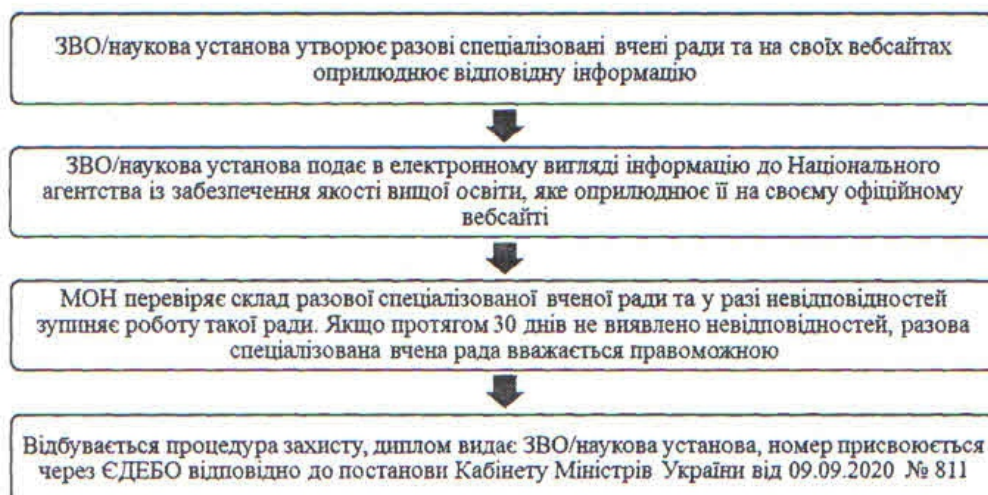
Присудження ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року №167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії». Планується, що дія Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого цією постановою, припиниться з дня набрання чинності Порядком присудження ступеня доктора філософії, затвердженим відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

Відповідно до зазначеної постанови здобувачі ступеня доктора філософії захищаються у разових спеціалізованих вчених радах (далі – радах), склад яких формується вченими радами закладів вищої освіти та наукових установ і подаються на затвердження до МОН. МОН видає наказ про утворення рад, після чого розпочинається процедура захисту здобувачів ступеня доктора філософії.

Відповідно до новацій Закону процедура атестації кадрів на здобуття ступеня доктора філософії буде змінена.

1. Ради утворюються закладами вищої освіти чи науковими установами.
  2. Ради будуть утворюватися тільки в тих ЗВО чи наукових установах, які мають акредитовану Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національним агентством) освітню програму третього рівня вищої освіти з відповідної спеціальності.
  3. ЗВО чи наукова установа оприлюднює інформацію про утворену раду (склад ради, інформацію про відповідний науковий доробок кожного члена ради), дату, час і місце проведення атестації на своєму офіційному веб-сайті.
  4. Таку ж інформацію заклади вищої освіти чи наукові установи подають в електронному вигляді до Національного агентства (дані будуть розміщені на відповідній інформаційній системі), яке оприлюднює таку інформацію на своєму офіційному веб-сайті.
  5. Заклади вищої освіти чи наукові установи інформують МОН про утворення рад та про оприлюднення відповідної інформації про них.
- Міністерство освіти і науки протягом 30 днів з дня оприлюднення цієї інформації перевіряє склад ради з присудження ступеня доктора філософії щодо відповідностей вимогам законодавства. У разі виявлення невідповідностей Міністерство освіти і науки зупиняє роботу такої ради до усунення виявленої невідповідності. МОН не видаватиме жодних розпорядчих документів щодо погодження складу ради, діятиме принцип мовчазної згоди. Тільки у разі невідповідності вимогам, які висуваються до складу ради МОН зупиняє роботу такої ради. Рада вважається правомочною у разі відсутності рішення про її зупинення.

Необхідно зауважити, що Законом № 1369 розширено академічну відповідальність здобувачів наукових ступенів у разі виявлення у дисертації не лише академічного плагіату, а й фабрикації та/або фальсифікації. А також, однією з новацій у законодавстві з питань атестації кадрів вищої кваліфікації є те, що захист дисертацій здобувачів наукового ступеня доктора філософії та доктора наук будуть транслюватися у режимі реального часу.

Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії розробляється Національним агентством з подальшим його розглядом та схваленням у МОН та поданням його до Кабінету Міністрів України для затвердження.

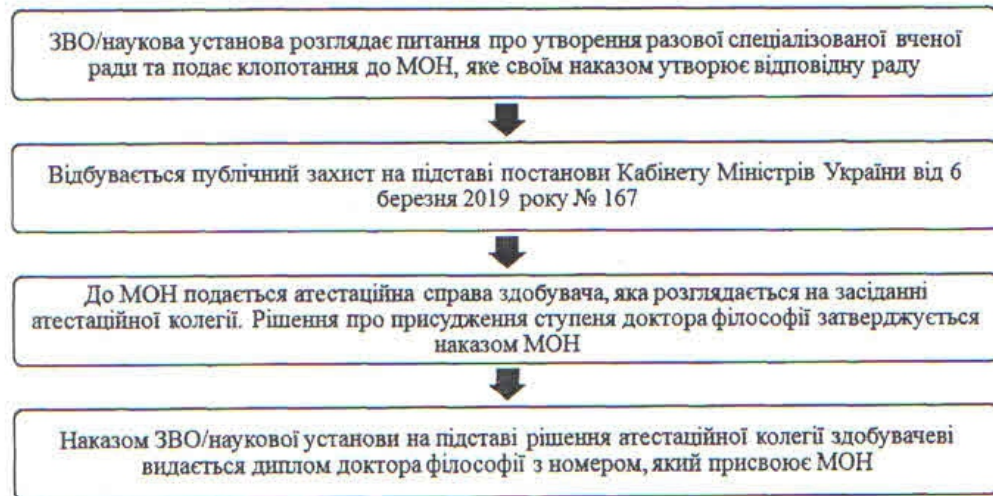
Проект Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії буде розміщено для громадського обговорення на сайті МОН.

МОН відкрите для обміну думок і просить надавати конструктивні пропозиції щодо зміни діючих та прийняття нових, розміщених для громадського обговорення, нормативно-правових актів з питань атестації кадрів вищої кваліфікації.

Перший заступник Міністра

Микола КИЗИМ

Відповідно до новацій Закону процедура атестації кадрів на здобуття ступеня доктора філософії буде змінена.

1. Ради утворюються закладами вищої освіти чи науковими установами.
  2. Ради будуть утворюватися тільки в тих ЗВО чи наукових установах, які мають акредитовану Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національним агентством) освітню програму третього рівня вищої освіти з відповідної спеціальності.
  3. ЗВО чи наукова установа оприлюднює інформацію про утворену раду (склад ради, інформацію про відповідний науковий доробок кожного члена ради), дату, час і місце проведення атестації на своєму офіційному веб-сайті.
  4. Таку ж інформацію заклади вищої освіти чи наукові установи подають в електронному вигляді до Національного агентства (дані будуть розміщені на відповідній інформаційній системі), яке оприлюднює таку інформацію на своєму офіційному веб-сайті.
  5. Заклади вищої освіти чи наукові установи інформують МОН про утворення рад та про оприлюднення відповідної інформації про них.
- Міністерство освіти і науки протягом 30 днів з дня оприлюднення цієї інформації перевіряє склад ради з присудження ступеня доктора філософії щодо відповідностей вимогам законодавства. У разі виявлення невідповідностей Міністерство освіти і науки зупиняє роботу такої ради до усунення виявленої невідповідності. МОН не видаватиме жодних розпорядчих документів щодо погодження складу ради, діятиме принцип мовчазної згоди. Тільки у разі невідповідності вимогам, які висуваються до складу ради МОН зупиняє роботу такої ради. Рада вважається правомочною у разі відсутності рішення про її зупинення.